

Sagen sattes under Forhandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne (*Knop*): Da et lignende Forslag som dette i Fjor var til første Behandling, fremsatte jeg en Række Udtalelser. Disse Udtalelser vil jeg henvise til i Aar, idet jeg ikke vil gentage dem, fordi jeg anser det for unyttigt, da man altsaa i Forvejen her i Tinget kender Forslagsstillerne's Motiver til at stille Forslaget. Jeg skal indskrænke mig til at udtale, at naar Forslaget forelægges i Aar af Forslagsstillerne, er det, fordi der fra flere Sider er fremkommet indtrængende Opfordringer til os om endelig atter at forelægge det i Aar. Jeg skal ikke nægte, at for mit personlige Vedkommende kunde der have været nogle Tanker oppe om muligvis at vente nogen Tid endnu, inden Forslaget atter blev forelagt, men paa Grund af disse indstændige Opfordringer om at forelægge Forslaget i Aar, ere vi altsaa komne med det igen. Jeg tror nemlig at have lagt Mærke til, at Stemningen ude omkring i Landet, for at dette Forslag maa blive til Lov, bliver mere og mere fremtrædende. Det har jo bl. a. vist sig, at dette Ønske om at faa Helligdagen gjort til fuld Fridag ikke har kunnet gennemføres ad Frivillighedens Vej, især i Byerne, men til Dels heller ikke ude paa Landet. Trods de mange forskellige Bestræbelser, som i saa Henseende have været oppe, har det ikke kunnet lade sig gøre. Og da denne Sag ikke har kunnet lade sig ordne ad frivillig Vej, idet Vanskelighederne i saa Henseende have været ret store, er det, at man ønsker, at Lovgivningsmagten vil træde til, for at der paa dette Omraade kunde ske en Ordning, som maa anses for at være fuldt tilfredsstillende. Det, man da ønsker, er, at man kunde faa Søndagen gjort til en fuld Fridag for alle de Folk, som ere beskæftigede inden for Handelens og Industriens Verden og paa de forskellige andre Omraader, som denne Lov omhandler. Jeg skal med det samme her nævne, at dette Lovforslag fremkommer ikke alene som et Forslag om Fred paa Folkekirkeens Helligdage; det er kun den ene Side af Sagen. Den anden Side af Sagen, som for mig er den mest betydningsfulde, er, at Forslaget fremkommer for at skaffe en virkelig Fridag for de Folk inden for vort Samfund, som ikke kunne opnaa den paa anden Maade. Og som jeg nævnede før, dette Gode har hidtil ikke kunnet naas ad Frivillighedens Vej. Man søger altsaa Lovgivningsmagten

for at faa Sagen ordnet ad Lovgivningens Vej. Jeg har hørt sige, at denne Sag egentlig kunde betragtes som et Indgreb i den personlige Frihed. Jeg mener dog, at man ikke kan sige dette i dette Tilfælde, naar de paa-gældende, fordi de ikke kunne naa det tilsigtede ad Frivillighedens Vej, selv komme og bede Lovgivningsmagten om at ordne det.

Med dette Par Bemærkninger skal jeg saa straks gaa over til at omtale det, som her i Lovforslaget er nyt eller forandret fra, hvad vi hidtil have haft i vor Søndagslovgivning. For det første giver dette Lovforslag, hvis det bliver til Lov, den Fordel, at vi faa samlet paa et Sted alt, hvad der er gældende Lovgivning paa dette Omraade. Nu have vi jo en hel Række af Love angaaende offentlig Fred paa Folkekirkeens Helligdage. Endvidere skal jeg nævne, at der her i Lovforslaget er taget Sigte paa forskellige Forhold, som have forandret sig meget gennem Tiderne, siden vi f. Eks. fik Loven af 1876. Jeg skal der nævne, at der i § 1, første Stykke, sidste Linie, staar, at Arbejdskørsel i Købstæderne herefter er forbudt efter Kl. 10 Formiddag. I den gamle Lovgivning staar der Kl. 9. Men naar man har sat Kl. 10, er det af Hensyn til, at der i mange Købstæder f. Eks. er oprettet et Andelsmejeri. Dette Mejeri er jo oprettet dels for Omegnens Befolkning, men dels ogsaa, fordi Byen har Fordel af et saadant Mejeri, som ligger i Byens Udkant. Men holde vi fast ved Kl. 9, bliver det ensbetydende med, at Mejerivognene ikke kunne komme tidligt nok til og fra Mejeriet, især om Vinteren. Man har derfor fundet det hensigtsmæssigt at sætte Kl. 10. Her er altsaa et af de Forhold hvor vi gennem Tiderne have faaet saadanne Forandringer, at man har anset det for nødvendigt at indføre noget nyt. Saa skal jeg endvidere nævne, at man — ogsaa i § 1 — er gaaet bort fra Reglen om, at en Arbejdsvogn har Lov til at passere gennem Byen, naar det kun er det, det drejer sig om. Denne Bestemmelse, der findes i Loven af 1876 og i det tidligere Lovforslag, har man undladt at tage op i nærværende Lovforslags § 1, fordi man har fundet, at det, hvis det blev staaende, kunde medføre visse Ulemper. Der kunde f. Eks. ligge et Teglværk paa den ene Side af Byen og Lergraven paa den anden Side, eller f. Eks. Jernbanestationen kunde ligge paa den anden Side, saa er der jo slet intet i Vejen for, at et saadant Teglværk ifølge den nuværende Lov kunde befordre sine Materi-